

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDE SIRA DIŐI MEKÂNLAR

Rezan KARAKAŐ

Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü, Siirt / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Olađanüstü yerler, efsane, inanıő.

ÖZET

Bu araőtırmanın amacı, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan sıra dıőı mekânlarla ve onlara dair inanıő ve efsanelere ıőık tutmaktır. Araőtırmada bulgular; gözlem ve görüőme yöntem ve teknikleri kullanılarak elde edilmiőtir. Bölge, sıra dıőı mekânlar ve onlara dair anlatmalarla doludur. Araőtırma sonucunda yörede kutsal olduğuna inanılan veya korkulan birçok sıra dıőı mekânın varlığı tespit edilmiőtir. Siirt, Mardin, Diyarbakır ve Őırnak'ta muhtelif dağ, tepe ve mağaraların olağanüstü varlıklarına dayalı anlatmalarla sıra dıőı bir mekâna dönüőtüđu görölür. Siirt'teki Siyah Ev, Őıfa arayıcıların uğrak yeridir. Őırnak'taki Bikreő mağarası ile Mardin'deki Gırnavez Tepesi cinlerin yaőadıđı yerler olması dolayısıyla sıradan mekânlardan ayrılırlar. Mardin'deki Yılanlı Dađ ile Siirt'teki Kara Mađara kaplıcası mitik bir simge olan yılanla keőiőr. Diyarbakır'daki Kafka Mağarası içinde var olduğuna inanılan altınları ve hazineyi koruyan yaratığıyla halk inanıőında yerini alır. Siirt'te yaőayan Őahmeran efsanesi, mağarada saklı olan Őıfalı suyla ve onu koruyan insan-yılan-balık vücutlu bir varlıkla iliőkildir. Mardin'deki Őeyh Őaaran mağarası ile Siirt Őırvan yolunda bulunan bir mağara, kutsal su simgesiyle dikkati çeker ve Őıfa arayıcıların uğrak yeri olur. Güneydoğu Anadolu bölgesindeki sıra dıőı mekânların tespit ve tahlilini amaçlayan bu çalıőmanın aynı zamanda, ilkelden çağdaőa uzanan yolculukta, insanoğlunun duygu ve düşünce dünyasının anlaşılmasına da katkı sunması beklenmektedir.